

Identitásválság

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 1; 5:1-7

„No jertek, törvénykezzünk, azt mondja az Úr! ha bűneitek skarlátpirosak, hófehérek lesznek, és ha vérszínűek, mint a karmazsin, olyanok lesznek, mint a gyapjú” (Ézs 1:18).

Eltévedni a feledés földjén. Ha Írországban egy szűk, sövénykerítéssel szegélyezett országúton vezetnénk, előfordulhatna, hogy az utat egy tehéncsorda torlaszolja el, amint éppen hazafelé poroszkálnak az elropogtatott lakoma után. A tehenek akkor is bemennek a gazdájuk istállójába, ha nincs velük a pásztor. Tudják, hogy hová és kihez tartoznak.

Amikor az üzletben egy kislány elkeveredik az édesanyjától és felkiált: „Elvesztettem az anyukámat!”, talán nem tudja pontosan, hol is van vagy hol jár épp az édesanyja, de az üzletben sétáló anyukák tengerében biztosan felismeri egyedül azt, aki az övé.

Az ír tehenektől (sőt az elveszett kislánytól) eltérően a júdaiak sajnálatos módon elfeledték, hogy mennyei Urukhoz tartoznak, és ezzel együtt megfeledkeztek igaz identitásukról (önazonosságukról) is, arról, hogy a szövetséges nép tagjai. *„Fiakat neveltem, s méltóságra emeltem, és ők elpártolának tőlem. Az ökör ismeri gazdáját, és a szamár az ő urának jászlát; Izráel nem ismeri, az én népem nem figyel reá” (Ézs 1:2-3)!*

Ezen a héten Isten munkáját figyeljük meg, ahogyan vissza akarja állítani népét a maga oldalára.

„HALLJÁTOK EGEK...!” (ÉZS 1:1-9)

Ézsaiás próféta könyve rövid bevezetőjében megtaláljuk a szerző nevét (Ézsaiás, Ámós fia), az üzenete forrását („látomás” [RÚF]) és a tárgyát (Júda és fővárosa, Jeruzsálem, négy király uralkodása idején). Ézsaiás a honfitársait nevezi meg célközönségként, akik az ő idejében éltek. Hozzájuk szólt a próféta, a saját helyzetükkel és sorsukkal kapcsolatban.

Megemlítve a négy királyt, akiknek korában tevékenykedett, Ézsaiás leszűkíti a hallgatóságát, és a könyvét egy meghatározott időszak történelmi, illetve politikai eseményeihez kapcsolja. Ez az időkeret *Királyok második könyve* 15-20. fejezeteihez és *Krónikák második könyve* 26-32. fejezeteihez köthető.

Olvassuk el Ézs 1:2 versét! Mi itt az üzenet lényege? Mit mond az Úr? Hogyan figyelhető meg ugyanez a gondolat a szent történelem egészében? Elmondhatjuk ezt a mai keresztény egyházzal is? Magyarazzuk meg a válaszungkat!

Figyeljünk fel arra, hogy Ézsaiás üzenete a következő szavakkal kezdődik: „Halljátok egek, és vedd füleidbe föld” (vö. 5Móz 30:19; 31:28)! Az Úr nem arra utal, hogy maga a menny és a föld képes lenne meghallani és megérteni a szavait, inkább a nyomatékosítás kedvéért mondja ezt.

Amikor az ókorban egy közel-keleti király, mint például egy hettita császár politikai egyezséget kötött egy kisebb hatalmú uralkodóval, akkor tanúként szólította az isteneit, hogy hangsúlyozza, figyelik és büntetik a megálapodás áthágását. Viszont amikor Mózes idejében a királyok isteni Királya kötött szövetséget az izraelitákkal, nem hívott tanúként más isteneket. Mint egyedül igaz Isten az eget és a földet szólította, hogy töltsék be ezt a szerepet (lásd még 5Móz 4:26).

Olvassuk el figyelmesen Ézs 1:1-9 szakaszát! Foglaljuk össze Júda bűneit! Figyeljünk fel külön arra is, hogy mi lett a vétkeik következménye! Miben volt Júda bűnös, és mi történt emiatt? Ugyanakkor milyen reménységet kínál a 9. vers?

BŰNÖS SZERTARTÁSOK (ÉZS 1:10-17)

Olvassuk el Ézs 1:10 versét! Miért használta az Úr Sodoma és Gomora képviselőjét? Mit akart egyértelművé tenni?

Olvassuk el Ézs 1:11-15 részét! Mit mond itt az Úr az embereknek? Miért utasította el népe imádatát?

Vér tapadt a kezekhez, amelyek áldozatot mutattak be és imádkoztak, azaz erőszakosak voltak és elnyomtak másokat (Ézs 1:15; 58:3-4). Megvetették az izraeliták Védelmeszójét, mivel rosszul bántak a szövetség közösségének más tagjaival. Az Urat sértették az emberek ellen elkövetett bűnökkel.

Természetesen maga Isten állította fel a szertartások istentiszteleti rendszerét (Mózes harmadik könyve 1-16. fejezetei) és jelölte ki Jeruzsálemet annak megfelelő helyszínként (1Kir 8:10-11). A szertartásoknak viszont az volt a célja, hogy annak a szövetségnek a keretén belül működjenek, amit az Úr létesített a néppel. Istennek az Izraellel kötött szövetsége tette lehetővé, hogy közöttük lakjon a szentélyben/templomban. Így az ott bemutatott szertartások és imák csak akkor voltak érvényesek, ha az iránta és a szövetsége iránt való hűséget fejezték ki. Szertartásosan hazudtak, akik anélkül mutattak be áldozatokat, hogy megbánták volna a szövetségi közösség más tagjai ellen elkövetett igazságtalan tetteiket. Az áldozataik így nem csupán érvénytelenek, hanem tulajdonképpen bűnök voltak! Szertartásos cselekedeteik a hűségről szóltak, de a viselkedésük bizonyította, hogy megszegték a szövetséget.

Olvassuk el Ézs 1:16-17 verseit! Mit parancsolt népének az Úr? Ebben az összefüggésben hogyan tekinthetők ezek a versek párhuzamosnak azzal, amit Jézus mondott Mt 23:23-28 szakaszában? Milyen üzenetet találunk ezekben az igeszakaszokban és a szövegkörnyezetükben?

A MEGBOCSÁTÁS ÉRVE (ÉZS 1:18)

Olvassuk el többször is Ézs 1:18 versét, majd írjuk le, hogy értelmezésünk szerint mit mond itt az Úr (olvassunk tovább néhány verssel a teljes kép kedvéért)!

Isten erős bizonyítékot adott arra, hogy a júdaiak, a vádlottak megszegték a szerződést (Ézs 1:2-15). Kérte őket, hogy újuljanak meg (Ézs 1:16-17). Ez a felhívás azt érzékeltette, hogy van remény. Elvégre miért buzdítanánk egy halálbüntetést érdemlő bűnöst, hogy változtassa meg az útját? Hogyan mondhatnánk a halálsoron levő rabnak, hogy „vezessétek jóra az erőszakoskodót, pártoljátok az árvák és az özvegyek ügyét”? Ám amikor Isten azt mondja: „No, jertek, törvénykezzünk” (Ézs 1:18), akkor látjuk, az Úr még mindig beszélni akar népével, bármilyen mélyre süllyedtek is, még mindig rá akarja venni őket a megtérésre, hogy eltérítse őket a gonoszság útjáról.

Az Úr azt mondja, hogy *skarlátpiros bűneitek fehérré lesznek*. Miért vörös a bűn? Mert ez a nép kezéhez tapadó „vér” színe (Ézs 1:15). Ezzel szemben a fehér a tisztaság, a halálos büntől mentes tudat színe. Itt Isten felajánlja nekik, hogy megváltoztatja őket. Hasonló kifejezésekkel élt Dávid király is, amikor azért kiáltott Istenhez, hogy bocsássa meg a bűnét, azt, hogy elvette Betsabét és megölette a férjét (olvassuk el Zsolt 51:9, 16 verseit). Ézs 1:18 versében Isten felajánlja, hogy megbocsát népének.

Hogyan szolgál a megtérés melletti érvként Isten ajánlata, a megbocsátás? Vö. Ézs 1:18 és 44:22 verseit!

Most már látjuk, hogy mi célt szolgáltak Istennek a népéhez intézett kemény, figyelmeztető szavai. Nem elutasítani, inkább magához visszaterelni akarta őket. A bűnbocsánat felkínálása az a nyomós érv, amivel alátámasztja a kérését, hogy erkölcsileg tisztítsák meg magukat (Ézs 1:16-17). A bűnbocsánat teszi lehetővé, hogy megváltozzanak az Ő ereje által. Itt láthatjuk az új szövetség magvait, amelyekről Jer 31:31-34 része is jövendöl. A megbocsátás képezi az Istennel való új kapcsolat alapját. „Pirosban” kezdünk, olyan adósságunk van, amit nem tudunk megfizetni. Azonban ha alázattal elismerjük, hogy szükségünk van a bűnbocsánatra, készen állunk mindent elfogadni Istentől.

ÉLNI VAGY MEGEMÉSZTETNI (ÉZS 1:19-31)

Olvassuk el Ézs 1:19-31 szakaszát! Milyen téma tűnik fel itt, amit az egész Bibliában láthatunk?

Figyeljük meg Ézs 1:19-20 verseinek logikai szerkezetét: *ha* a nép úgy dönt, hogy kész Istennek engedelmeskedni, akkor a föld javaival fognak *élni* (Ézs 1:19). Viszont *ha* elutasítják a megbocsátást és helyreállítást tartalmazó ajánlatát, illetve *ha* fellázadnak ellene, akkor fegyver *emészt* meg őket (Ézs 1:20). Övök a választás. Ezek a versek tehát feltételes áldásokat és átkokat tartalmaznak.

Ézsaiás próféta könyve 1. fejezete az adott helyzetre alkalmazva megismétli Mózes szavait 5Móz 30:19-20 részéből, abból az időből, amikor Isten megkötötte a szövetséget Izraellel: „*Bizonyosságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot*”.

Figyeljük meg Mózes szavait! Vegyük észre, hogy nincs köztes terület! Vagy élet, vagy halál. Vagy áldás, vagy átok. Vajon miért csak e kettő közül választhatunk? Miért nem lehetséges semmiféle kompromisszum?

Mózes szavai foglalják össze a figyelmeztetéseknek, áldásoknak és átkoknak azt a sorozatát, ami a szövetségkötést zárja le *Mózes ötödik könyve* 27-30. fejezeteiben (vö. *Mózes harmadik könyve* 26. fejezetével). A szövetség elemei: 1) Isten értük végrehajtott tetteinek az elismérlése, 2) feltételek/kikötések (parancsolatok), amelyeket be kell tartani, hogy fennmaradjon a szövetség, 3) hivatkozás a tanúkra és 4) áldások és átkok, amelyek figyelmeztetik a népet, hogy mi történik akkor, ha megszegik a szövetség feltételeit.

Azt fedezték fel a kutatók, hogy ezek a részelemek ugyanilyen sorrendben szerepelnek a nem izraelita népek, mint például a hettiták politikai megállapodásaiban is. Tehát Isten olyan szerkezetet használt az izraelitákkal való szövetségkötéskor, amit értettek, és ami a lehető leghatásosabb módon mutatta meg nekik, hogy milyen a természete a kölcsönös kötelezettségeket tartalmazó kapcsolatnak, amibe készültek belépni, és melyek a következményei. Káprázatosak voltak a lehetséges előnyök, de ha Izrael megszegi az ígérteit, akkor rosszabb helyzetbe kerül, mint amiben valaha volt.

Tapasztaltuk-e már a keresztényi utunk során a fentihez hasonlóan az áldások és az átkok elvét?

AZ A BIZONYOS SZERELMES ÉNEK (ÉZS 5:1-7)

Olvassuk el a fenti versekben található éneket! Mi a mondanivalója ennek a példázatnak?

Isten csak a 7. versben, a példázat végén magyarázza meg a jelentését. Példázattal segít a népnek tárgyilagosan önmagukra nézni, hogy megmutathassa nekik valódi állapotukat. Eredményesen használta ezt a módszert Dávid király esetében (lásd 2Sám 12:1-13). Szerelmes énekek nevezi ezt az üzenetet, amivel már a lelegején bemutatja, hogyan viszonyul népéhez. A jelleméből, a szeretetből (1Jn 4:8) fakad a velük való kapcsolata, és szeretetet vár viszonzásul is. Ám „szóló” helyett Isten „vadszólót” kapott, ami a héberben „bűzös dolgokat” jelent.

Mit ért az Úr Ézs 5:4 versében azon, hogy „Mit kellett volna még tennem szőlőmmel; mit meg nem tettem vele?”

A következő versekben így szól az Úr: „Megmondom én nektek, most mit tesztek szőlőmmel: kerítését lerombolom, hogy lelegejék, kőfalát kidöntöm, hogy összetiporják! Hagyom, hogy elvaduljon” (Ézs 5:5-6, RÚF).

Amikor bűnt követünk el, Isten nem vág el minket azonnal magától, nem vonja meg tőlünk védelmét, nem pusztít el. Türelmesen lehetőséget ad arra, hogy éljünk a bocsánatával (lásd 2Pt 3:9). Nem határolódik el senkitől, aki felel a hívására. Mindaddig kérlel bennünket, amíg van lehetőség rá, hogy választ kapjon. Nem veszi véglegesnek az elutasító választ, mivel tisztában van azzal, hogy tudatlanok vagyunk, a bűn megtévesztett minket. Ám ha semmire sem megy velünk, végül elfogadja a döntésünket, és engedi, hogy maradjunk úgy, ahogy mi akarjuk (lásd Jel 22:11).

Amennyiben kitartóan elutasítjuk Isten kérését, amit Lelke által intéz hozzánk, végül átléphetjük azt a határt, ami után már nincs visszatérés (Mt 12:31-32). Veszélyes dolog elfordulni Krisztustól (Zsid 6:4-6)! Isten csak egy bizonyos határig mehet el, ugyanis tiszteli a szabad akaratunkat.

Vegyük az Ézs 5:4 versében található gondolatot, azt, hogy „Mit kellett volna még tennem szőlőmmel...?”, és vizsgáljuk meg a keresztfényében! Isten önmagát ajánlotta fel a bűneikért való áldozatul, a saját testével fizetett meg azért, mert áthágtuk a törvényét. Mi többet tehetett volna annál, mint amit ott viselt el értünk? Hogyan ad üdvbizonyosságot és kellő löketet a megtérésre, ha a keresztnél időzünk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Ézs 1:4 versével kapcsolatban Ellen White a következőt írta: „A magukat Isten népének valló emberek eltávolodtak tőle, elveszítették bölcsességüket és megzavarták az értelmüket. Látásuk beszűkült, mert elfeledték, hogy az Úr korábban megtisztította őket régi bűneiktől. Nyugtalanul és bizonytalanul forgolódtak a sötétségben, megkísérelték kiirtani az elméjükből a múltban megélt szabadság, bizonyosság és boldogság emlékeit. Mindenféle elbizakodott, vakmerő örütségbe merültek, szembeszegültek Isten gondviselésével, csak súlyosbítva vétkeiket. Sátán vádjaira hallgattak, amiket Isten jelleméről mondott, Őt magát pedig úgy mutatták be, mint akiben nincs irgalom és megbocsátás” (*The SDA Bible Commentary*, 1. köt. 1137. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Hogyan „moshatjuk meg” magunkat? Mit jelent ez a kifejezés? (Lásd Fil 2:12-13!)
- 2) Hogyan alkalmazta a helyzetre, fejtette ki és használta fel Jézus a szőlőskert szerelmes énekét (Mt 21:33-45; Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)? Milyen tanulságokat találhatunk ebben hetednapi adventistaként?
- 3) Milyen kapcsolat van az Isten által felkínált megbocsátás és a változás között, amit Ő visz végbe az életünkben? Melyik jön előbb? Az átalakulás után kapunk bűnbocsánatot, vagy a megbocsátás után változunk meg? Miért fontos tudni a sorrendet?
- 4) A fenti idézetben Ellen G. White leírja, hogy a nép szembeszegült „Isten gondviselésével”. Mit jelent ez?

ÖSSZEFOGLALÁS: Amikor a nép elfeledkezik Istenről és természetesnek veszi áldásait, az Úr emlékezteti őket, hogy felelősek a vele kötött szövetségükért. Irgalmából rávilágít a helyzetükre, figyelmeztet védelme elhagyásának pusztító következményeire, illetve buzdítja őket, hogy engedjék, hadd gyógyítsa és tisztítsa meg őket.

ÉZSAIÁS ELHÍVÁSA

„Jaj nékem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregeknek Urát látták szemeim” (Ézs 6:5)!

„Ézsaiás korában a bálványimádás már senkit nem lepett meg. Lásd Ézs 2:8-9. A bűnös szokások annyira elterjedtek a társadalom minden rétegében, hogy az a kevés ember, aki hú maradt Istenhez, sokszor már-már elvesztette bizalmát és engedett a csüggedésnek, a kétségbeesésnek. Úgy rémlett, hogy Isten Izráellel való szándéka megghiúsul, és az engedetlen nép Sodoma és Gomora sorsára jut.

Nem csoda, hogy ilyen állapotok láttán Ézsaiás visszariadt a felelőségtől, amikor Uzziás uralkodásának utolsó évében Isten megbízta, hogy vigye el intő és feddő üzenetét Júdának. Jól tudta, hogy konok ellenállással fog találkozni. Feladatát reménytelennek látta, amikor a reá bízott nép nyakasságára és hitetlenségére gondolt. Felismerte, milyen alkalmatlan a helyzet megoldására. Eldobja-e reményt veszve megbízatását, és hagyja, hogy Júda zavartalanul imádjá bálványait? Ninive istenei uralják a földet, dacolva a menny Istenével?

Ilyen gondolatok kavargtak fejében, amikor Ézsaiás a templom csarnokában állt. Egyszer csak... látomás tárult Ézsaiás elé a magas trónon ülő Jahvéról... Miközben Ézsaiás Urának dicsőségét és fenségét szemlélte ebben a látomásban, lelkét Isten tisztaságának és szentségének érzete töltötte el. Milyen éles ellentét volt Teremtőjének páratlan tökéletessége és azoknak a bűnös élete között - önmagát is beleértve -, akik régóta Izrael és Júda választott népe közé tartoztak!...

A próféta feladata világos volt: emelje fel szavát, és tiltakozzék az elhatalmasodó bűnök ellen... Isten ígérete, amely szerint Izráellel szándéka végül megvalósul, bátorságot öntött Ézsaiás szívébe... E látomás emlékét vitte magával hosszú és fáradságos szolgálata során végig. Hatvan éven át - vagy még tovább is - a reménység prófétájaként állt Júda fiai előtt, és egyre bátrabban hirdette az egyház győzelméről szóló jövődöléséit” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 191-193. o.).